Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0232

Tansaania Ühendvabariigi 2026. aasta tegevuskava rahastamine

Euroopa Parlamendi 18. juuni 2026. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, mis käsitleb Tansaania Ühendvabariigi 2026. aasta tegevuskava rahastamist (D115284/01 – 2026/2749(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, mis käsitleb Tansaania Ühendvabariigi 2026. aasta tegevuskava rahastamist (D115284/01),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009[1] (instrumendi „Globaalne Euroopa“ määrus), eelkõige selle artiklit 25,

– võttes arvesse määruse (EL) 2021/947 artiklis 45 osutatud komitee 20. mai 2026. aasta arvamust,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes)[2] artiklit 11,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi 27. novembri 2025. aasta resolutsiooni komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, mis käsitleb

---

1 ELT L 209, 14.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

2 ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

Tansaania Ühendvabariigi 2025. aasta tegevuskava rahastamist[3],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi 27. novembri 2025. aasta resolutsiooni valimistejärgsete tapmiste ja inimõiguste olukorra halvenemise kohta Tansaania Ühendvabariigis, sealhulgas vangistatud opositsioonijuhi Tundu Lissu juhtumi kohta,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi 8. mai 2025. aasta resolutsiooni Tansaania Ühendvabariigi peamise opositsioonierakonna Chadema esimehe Tundu Lissu vahistamise ja ähvardava hukkamise kohta,

– võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõikeid 2 ja 3,

– võttes arvesse väliskomisjoni ja arengukomisjoni ühisarutelusid vastavalt kodukorra artiklile 59,

– võttes arvesse väliskomisjoni ja arengukomisjoni resolutsiooni ettepanekut,

A. arvestades, et komisjon peatas Euroopa Parlamendi väljendatud mureküsimuste tõttu 2025. aasta novembris Tansaania Ühendvabariigi 2025. aasta tegevuskava rahastamist käsitleva rakendusotsuse eelnõu vastuvõtmise protsessi;

B. arvestades, et 20. mail 2026 esitati NDICI komiteele komisjoni rakendusotsuse muudetud eelnõu;

C. arvestades, et komisjoni rakendusotsuse muudetud eelnõus on säilitatud sama kogusumma ja üldjoontes samad meetmed nagu eelmises otsuse eelnõus ning selles tehakse ettepanek, et rakendamine peaks toimuma peamiselt eelarve kaudse täitmise kaudu, mitte Tansaania Ühendvabariigi ametiasutustele antava otsese eelarvetoetuse kaudu;

D. arvestades, et 29. oktoobri 2025. aasta valimistega seotud vägivalda uuriv Tansaania Ühendvabariigi riiklik uurimiskomisjon tunnistas 23. aprillil 2026, et surma sai vähemalt 518 inimest, kuid jättis süüdlased kindlaks tegemata, takistades seeläbi vastutusele võtmist ja ohvritele vajalikku õigusemõistmist, ning ei avalikustanud oma järeldusi;

E. arvestades, et Tansaania Ühendvabariigi ametivõimud keeldusid 2026. aasta mais Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjoni delegatsiooni visiidist;

F. arvestades, et Tansaania Ühendvabariigi peamise opositsioonierakonna Chadema juhti Tundu Lissut on kinni peetud üle aasta ja talle on esitatud poliitiliselt motiveeritud süüdistused,

---

3 Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2025)0314.

millel on tõsised õiguslikud tagajärjed, sealhulgas surmanuhtlus;

G. arvestades, et Tansaania Ühendvabariigi valitsus ei ole täitnud ühtegi Euroopa Parlamendi 8. mai ja 27. novembri 2025. aasta resolutsioonides esitatud nõudmist, sealhulgas nõudmist vabastada opositsiooniliikmed viivitamatult ja tingimusteta, parandada inimõiguste olukorda ning luua valimisjärgse vägivalla uurimiseks sõltumatu ja erapooletu rahvusvaheline uurimiskomisjon;

H. arvestades, et komisjon ja Euroopa välisteenistus ei ole suutnud tulemuslikult tõendada, et nad on 2025. aasta novembris vastuväite esitamiseni viinud tõelised mureküsimused lahendanud;

1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EL) 2021/947 sätestatud rakendamisvolitusi;

2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu on vastuolus liidu õigusega, sest see ei vasta määruse (EL) 2021/947 eesmärgile;

3. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõus ei võeta piisavalt arvesse Euroopa Parlamendi 27. novembri 2025. aasta resolutsioonis väljendatud mureküsimusi;

4. peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjon ei peatanud taas kord rakendusotsuse eelnõu vastuvõtmise protsessi, kui Euroopa Parlament oli teda oma mureküsimustest teavitanud; taunib asjaolu, et komisjon ja Euroopa välisteenistus ei ole võtnud arvesse mureküsimusi, mida Euroopa Parlament on oma resolutsioonides Tansaania Ühendvabariigi kohta väljendanud;

5. kutsub komisjoni üles oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtma ja esitama komiteele uue eelnõu, tagades seejuures, et uued muudatused ei mõjuta negatiivselt põhiteenuste kaasavat osutamist elanikkonnale, inimõiguste ja demokraatia kaitset ega kodanikuühiskonna organisatsioonide toetamist;

6. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.